

سه مکتوب

- تأثیر پذیری عرفان و تصوف اسلامی از مکاتیب هندی
- عدم، منشاء هستی!
- محمد داراشکوه، شهیدِ راهِ اندیشه

نگارش: سیمین یاری

ویراستار: امین یاری

www.ketab.ir

سرشناسه	: یاری، سیمین، ۱۳۶۸ -
عنوان و نام پدیدآور	: سه مکتوب. تاثیرپذیری عرفان و تصوف اسلامی از مکاتیب فلسفی هندی. عدم، منشاء هستی. محمد داراشکوه، شهید راه اندیشه / نگارش سیمین یاری ؛ ویراستار امین یاری.
مشخصات نشر	: تهران: جوینده، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۷۴ ص؛ ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.
شابک	: 978-622-97768-2-7
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۷۳] - ۷۴؛ همچنین به صورت زیرنویس.
عنوان دیگر	: تاثیرپذیری عرفان و تصوف اسلامی از مکاتیب فلسفی هندی.
عنوان دیگر	: عدم، منشاء هستی.
عنوان دیگر	: محمد داراشکوه، شهید راه اندیشه.
موضوع	: داراشکوه بابری، شاهزاده هند، ۱۳۴۲ - ۱۰۶۹ ق.
موضوع	: عرفان — تاثیر هند
موضوع	: Mysticism -- Indian influences
موضوع	: نیستی
موضوع	: (Nothing (Philosophy
موضوع	: فلسفه هندی
موضوع	: Philosophy, Indic
شناسه افزوده	: یاری، امین، ۱۳۴۲ -، ویراستار
رده بندی کنگره	: BL۶۲۵
رده بندی دیویی	: ۲۹۱/۴۲۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۴۳۶۶۲۵
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیپا	

www.ketab.ir

سه مکتوب

نگارش: سیمین یاری

ویراستار: امین یاری

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۷۷۶۸-۲-۷

شمارگان: ۲۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۰

انتشارات جوینده: خیابان انقلاب، بین فروردین و اردیبهشت، پاساژ اندیشه

طبقه همکف واحد ۱۱ B تلفن ۶۶۴۸۷۸۳۲

قیمت: ۳۵۰۰۰۰ ریال

۹..... دباچه

(۱)

۱۲..... تأثیر پذیری عرفان و تصوف اسلامی از مکاتیب هندی

(۲)

۲۹..... عدم، منسا هستی!

(۳)

۴۷..... محمد داراشکوه، شهید راه اندیشه

۴۸..... ۱-۳ تولد و تعلقات داراشکوه

۵۰..... ۲-۳ عقاید و تألیفات داراشکوه

۶۸..... ۳-۳ منازعات نظامی و شهادت داراشکوه

۷۳..... منابع

دیباچه

با مطالعه‌ی کتب دینی و فلسفی هند خصوصاً **اوپانیشادها**، تشابهات و مشترکاتی بین آن مکاتیب و تصوف و عرفان اسلامی، ذهن مرا به خود معطوف می‌ساخت. با سیر در آثار متصوفین اسلامی، به این نتیجه رسیدم که در تأثیر پذیری آنها از باورهای عرفانی و مشرب‌های اشرافی هندوان، هیچ تردیدی نیست. این تأثیرپذیری نه بر سبیل اتفاق و توارد، بلکه عمدی و آگاهانه می‌باشد که آراء پژوهشگران و محققان وارسته و برجسته، مؤید این مدعاست.

با حضور در متن اوپانیشادها، انسان دچار حیرت می‌شود که در آن ظرف زمانی چه نکات باریک و عمیقی در راستای توجه به خالق هستی و حقیقت مطلق بیان شده است. اینکه انسان چگونه باید بر طریق حقیقت گام نهد و با سلوک معنوی و تعالی روحی، خود و خدایش را بیابد و به قلمرو مشترکی با حقیقت مطلق نائل آید در دل اوپانیشادها موج می‌زند. نیل به **آتمن** و **برهمن**، همان است که صوفیان و عرفای ما با عبارات و ادبیات خاص خودشان، آدمیان را به آن فرا می‌خوانند.

از یک منظر، همین «آتمن» و «برهمن» در ذهن و زبان فقراء هندوان و «فنا فی الله» در نگاه صوفیان و عارفان مسلمان، در کیش بودایی

«نیروانا» نامیده می‌شود؛ کیشی که بعضی از اندیشمندان اسلامی به تأثیر آن در تصوف و عرفات اسلامی تصریح می‌کنند.

آنچه در **اوپانیساده‌ها** و آیین بودایی، یک نکته‌ی کلیدی به شمار می‌رود "عدم" می‌باشد که به عرفان اسلامی عموماً و آثار مولانا جلال الدین محمد بلخی خصوصاً راه یافته است. **عدم** به این معنا، منشأ هستی محسوب می‌شود که حتی به نظر بعضی از پژوهشگران، با خدا برابری می‌کند!

اوپانیساده‌ها که اثر بس بزرگی در حوزه‌ی معرفت و الهیات در میان هندوان شمرده می‌شود توسط شاهزاده‌ی دانشمند و عارف مسلمان هندی - **محمد داراشکوه** - از زبان سانسکریت، راست به راست و با دقت تمام به فارسی ترجمه شده است. این ترجمه، که از آن یک هنر و شاهکار بسیار بزرگ یاد می‌کنند از منظر بعضی از آریاب نظر، بی نظیر می‌باشد.

داراشکوه با آن عظمت علمی و نگاهِ والای عرفانی، با حسادت فقهای خشک اندیش و سیاست زدگان وابسته به قدرت، مواجه گردید و در دام آنان گرفتار آمد. داراشکوه که در گستره‌ی عرفان و تصوف، سر بر آسمان می‌سایید به شکل فجیعی به قتل رسید. او با شهادت خویش، به ابدیت پیوست و جاودانه شد.

چنانکه اشاره شد در این اثر بر سبیل اختصار، به تأثیر پذیری عرفان و تصوف اسلامی از مکاتیب فلسفی هند، گستره‌ی وجود عدم در آثار مولانا جلال الدین محمد بلخی و حیات و شهادت محمد داراشکوه پرداخته شده است.